

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/3

KARAR NO : 1987/5

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı kanunun 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 448, 62.55/3
463

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mustafa Sansar-Gürsel Karaduman

O L A Y : 14-4-1978 günü, siyasal-ideolojik sağ görüşlü olan Mustafa

Sansar'ın, karşıt görüşlü diğer sanıklar İbrahim Pasin, Halil Karaduman, Gürsel Karaduman ve Ayhan Karaduman'a tabanca ile ateş etmesi üzerine, bu sanıkların da tabancayla mukabele ettikleri ve bu arada olay yerinde olup, olaya karışmayan mağdurlar Cumali Sertkaya, Ali Karaduman, Muhterem Yüksel, Nevruz Yüksel ve Mehmet Gürsel'in yaralandıkları ileri sürülerek sanık Gürsel Karaduman'ın mağdur Cumali Sertkayayı öldürmeye tam teşebbüs suçundan TCK'nun 448., 62., 55/3., ve diğer mağdurları faili gayrimuayyen şekilde öldürmeye tam teşebbüs suçundan TCK'nun 448., 62., 463., 55/3., (4 kez) ve 6136 sayılı kanunun 13. maddeleriyle, sanık Mustafa Sansar'ın Muhterem Yücel ve Nevruz Yücel'in öldürmeye tam teşebbüs suçundan TCK'nun 448., 62., 55., (2 kez) ve diğer mağdurları öldürmeye tam teşebbüs suçundan TCK'nun 448., 62., 463., 55/3 (3 kez) ve 6136 sayılı kanunun 13. maddeleriyle ve sanıklar İbrahim Pasin, Halil Karaduman ve Ayhan Karaduman'ın cümle mağdurları faili gayrimuayyen şekilde öldürmeye tam teşebbüs suçundan TCK'nun 448., 62., 463., (5 kez) ve 6136 sayılı kanunun 13. maddesi uyarınca tecziyeleri istemiyle Gaziantep Sorgu Hakimliği nce 12-3-1979 tarihinde, esas 1978/102-karar 1979/27 sayı ile; haklarında son tahkikatın açılmasına karar verilmiştir.

Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 10-4-1979 tarihinde, 1979/58-51 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan olduğu gerekçeyle görevsizlik kararı vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 3-10-1980 tarihinde 1980/83-638 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı gerekçeyle görevsizlik kararı vermiştir.

7/11

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 22 sayılı kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmasına ve bu uyuşmazlığın Uyuşmazlık Mahkemesi'nce çözümlenmesi gerekmesine rağmen dosya kendisine gelen Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesince dava yeniden 1980/260 esas sayısına kaydedilerek duruşmaya devam olunmuş ve adı geçen mahkeme 26-12-1983 gününde, esas 1980/260, karar 1983/194 sayı ile; sanıklardan Mustafa Sansar ile Gürsel Karaduman'ın mahkûmiyetlerine ve sanıklar Halil Karaduman-Ayhan Karaduman ve İbrahim Pasin'in beraatlerine karar vermiştir.

Bu karar sadece Mahkûm olan sanıklar Mustafa Sansar ve Gürsel Karaduman taraflarından temyiz edilmiş ve Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nce 5-2-1985 gününde, 1984/4732-1985/367 sayı ile; mahkemece verilen 10-4-1979 tarihli görevsizlik kararı kaldırılmadan davaya devamla yazılı şekilde hüküm kurulması, usule aykırı olduğundan hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 29-12-1986 gününde, esas 1985/60-karar 1986/262 sayı ile; görev uyuşmazlığının halli için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş ve dosya Gaziantep C. Savcılığı'nın 31-12-1986 gün, 1978/1514 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE CEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Vahdettin Oktay'ın Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Türkan Güven, A. Cemal Göğüş, Necati Karakış, Ergun Argun ve "uammer Aksüt"ün katılmaları ile yaptığı 19-1-1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bilgin Töre'nin Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10-4-1979 gün, 1979/58-51 sayılı ve Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 3-10-1980 gün, 1980/83-638 sayılı ve Gaziantep Sorgu Hakimliği'nin son soruşturmanın açılması kararında adları yazılı 5 sanık hakkında verdikleri görevsizlik kararları arasında olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş ise de; daha sonra yeniden kendisine gelen davayı görmeye devam eden Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce, sanıklardan İbrahim Pasin, Halil Karaduman ve Ayhan Karaduman'ın beraatlerine karar verilmiş ve bu karar aleyhine savcılık veya müdahil tarafca temyiz isteminde bulunulmayarak adı geçen sanıklar hakkında, lehlerine usuli müktesap hak doğmuş ve

beraat kararı kesinleşmiş bulunduğundan, görev uyumsuzluğunun sadece haklarındaki mahkûmiyet kararı Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nce bozulmuş olan sanıklar Mustafa Sansar ile Gürsel Karaduman'a ilişkin olarak çözümlenmesi gerekmektedir.

Sanıklara atılı suçlar siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynakları açısından sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Bu suçlar Gaziantep ilinde 26-12-1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 14-4-1978 günü işlenmiştir.

Dava konusu suçların, 1402 sayılı kanunun 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içersinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının sanıklar Mustafa Sansar ve Gürsel Karaduman'a ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Ahlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine, bu nedenle Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10-4-1979 günlü, 1979/58-51 sayılı görevsizlik kararının sanıklar Mustafa Sansar ve Gürsel Karaduman'a ilişkin kısmının kaldırılmasına, 19-1-1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Vahdettin OKTAY

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Türkan Güven

Üye
A. Cemal Göğüş

Üye
Necati Karakış

Üye
Ergun Arğun

Üye
Muammer Aksit

G/T.

7/11